

Vällingklockan vid
Brinkens museum

Fridfull Jul och **Gott Nytt År 2011!**

Museiföreningens styrelse tackar alla som på något sätt gynnat museiverksamheten år 2010. Vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete 2011!

Prisbelönat museum!

Bild: Kvarkens båtmuseum 14 nov. 2010

Ordförandens spalt

Våra eldsjälarna och entusiaster inom föreningen har nyligen uppmärksammats av omvärlden och premierats för sina insatser museiverksamheten till fromma. I skrivande stund kan vi läsa i Vasabladet bl.a. hur **Siri Hagback** är ett fenomen inom museiarbetet i Malax. **Svenska**

Österbottens kulturfond har sedan år 2007 årligen delat ut tre kulturpris med anledning av Svenska dagen. I år fick **Siri Hagback** välförtjänt motta ett av priserna. I motiveringen säger man, att hon "belönas för sitt långvariga hembygdsarbete inom Malax museiförening, den österbottniska fornforskningen och den lokala släktforskningen".

Vid de Mittnordiska kulturdagarna i Vikna, Norge, fick **Göran Strömfors** den 3 juli i år motta det Mittnordiska kulturpriset med temat kust- och sjökultur, vilket tilldelades

Kvarkens båtmuseum. Även om priset rent formellt tilldelades Kvarkens båtmuseum, så är det återigen alla eldsjälarna runt Kvarkens båtmuseum, men i synnerhet **Göran Strömfors** och **Bror Antus**, som kan ta åt sig äran för det fina priset.

Det är uppmuntrande för oss alla, som deltar i föreningens arbete, att även utomstående bedömare anser att vårt arbete bör premieras. Dessutom värmer det ytterligare när eldsjälarna konstaterar, att de fortsätter att arbeta inom föreningen, var och en med sina speciella intressen.

Tusen tack för era insatser! Det är lätt att ställa sig i kön av gratulanter och lyfta på hatten för ert mångåriga gedigna arbete inom vår förening. Det är verkligen lätt att vara ordförande i en förening med så många fina medlemmar och medarbetare!

Sommarens verksamhet har förlöpt i traditionella banor. Hembygdsdagen var välbesökt och publiken kunde njuta av ett finstämt program. Speciellt uppskattat var kommundirektören **Mats Brandts** väl förberedda och genomtänkta festtal. Ur föreningens synpunkt sett känns det även bra att få höra att föreningens verksamhet uppmärksammas och värdesätts på kommunalt håll!

Istället för att ordna den traditionella Blommarnas dag valde vi att fira med 4H-klubben, som fyller 80 år. Detta var ett led i vår strävan att allt mer få även den yngsta

Glada mittnordiska pristagare och -utdelare i Norge: Göran Strömfors (andra fr.v.) hade äran att emotta Kvarkens båtmuseums pris (bild: ur norsk tidning). – T.v. Bror Antus som jobbar mest och klättrar högst i båtmuseet.

delen av kommunens invånare att besöka våra museer. Under den gångna säsongen har vi haft besök av ett verkligt stort antal skolelever och till och med ännu yngre barn vid våra museer. Det här är en utveckling, som vi hoppas håller i sig och vi uppmanar därför skolorna och daghemmen att höra sig för och överenskomma om besök. Vi tar gärna mot besök även utanför den egentliga säsongen. De, som var med om knattarnas julbesök i fjol, talar fortfarande om detta med värme i rösten! I sommar har vi också kunnat glädjas åt flera besök av långväga gäster, vilka besökt museerna i grupper. Man ser att folk har lagt märke till oss i olika sammanhang och gärna lägger in ett besök på något eller båda museerna när en resa planeras.

För övrigt kan vi konstatera att återigen har snart ett år förgått. Verksamheten fortsätter i dess olika former. Vårt omfattande fastighetsbestånd fordrar en fortgående översyn och underhållsarbeten av olika slag. Under höstens lopp har tre hus på Brinkens område fått nya tak. På båtmuseet pågår planeringen av en ny större båthall för att möta det ökade utrymmesbehovet. Jag tackar alla medhjälpare och önskar alla föreningsmedlemmar en

God Jul och Ett Gott Nytt År!
Gustav Smulter

För 100 sedan

Andra halvåret 1910 inleddes med trista men väntade nyheter: tsardömetts högsta makthavande, riksrådet och kejsaren själv, hade nu slutligt fastställt de bestämmelser om den s.k. rikslagstiftningen, som negligerade våra grundlagar och gav de ryska myndigheterna oinskränkt bestämmanderätt över nästan vilka interna finländska angelägenheter som helst. Det gällde närmast ett officiellt stadfästande av en praxis som redan börjat tillämpas, men gjorde det förståeligt att ännu mer oblygt öka det ryska inflytande på viktiga områden. En mycket uppmärksammas åtgärd var att genomdriva lagar om ryska medborgares likställighet med finländare, bl.a. så att ryska examina gav behörighet för att också i Finland handha olika befattningar som tjänsteman, lärare osv.

Ryske tsaren Nikolaj II, här på en tavla i Helsingfors universitetsmuseum Arppeanum, undertecknade i månadsskiftet juni-juli 1910 de lagar om s.k. rikslagstiftning, som väsentligt skärpte det ryska greppet om Finland.

När man ett sekel efteråt tar del av hur förtrycks- och förryskningsåtgärderna speglas i den dåtida finländska pressen förvånas man ofta över hur frispråkigt och direkt respektlöst tidningarna trots allt tårs uttrycka sig. Som när man spefullt skriver om "Bobrikoffmännen" som de ryska makthavarna utnämnt till hovrättsråd i Åbo, eller när man presenterar den nye tullförvaltaren i Helsingfors som en "i alla afseenden inkompetent generalguvernörstjinnovnik". Wasa-Posten återger Hjalmar Procopés nyskrivna dikt "Nidsången", där kämpar samlade i en kungasal öser bitterhet och förakt över sin "edsförgätande" härskare: "Kung, du har brutit ditt kungaord, vanfrejd din vandring höljel!" Det handlade inte precis om någon svärghenomsakadlig symbolik – udden var riktad mot tsar Nikolaj II, som genom godkännandet av rikslagstiftningen brutit både sitt eget och sina föregångares löfte att respektera Finlands grundlagar.

En urtima lantdag samlades i september med uppdrag att bl.a. välja de finländska duma- och riksrådsrepresentanter som nyordningarna förutsatte, och att godkänna lagarna om ryska medborgares likställighet med finländska. Det enda beslut som fattades blev emellertid den enhälliga vägran att överhuvudtaget befatta sig med de förelagda ärendena, eftersom dessa inte hade någon lagenlig grund. Lantdagssupplösning blev förstas följden, och nyval utlystes till en lantdag som skulle tillträda i februari 1911. Det blev det fjärde förtida lantdagssvalet inom bara tre år, och Malaxborna ställde på sin SFP-lista upp samma personer i samma ordning som vid nyvalet föregående vårvinter: Arvid Neovius, Gustaf Gädde, Ernst Estlander.

* * *

Ryssarnas åtgärder minskade förstas mångens trivsel i hemlandet och ökade i motsvarande mån emigrationslusten, och Kanada passade på att erinra om hur goda villkor man kunde bjuda finländska emigranter. I vad mån Malaxbornas emigrationsbenägenhet påverkades av dylikt vet vi inte, men signaturen "-n-" meddelar i varje fall i ett augustinumner av Wasa-Posten att "20 raska unga" i Malax rest till Amerika och att ännu fler beredde sig att emigrera. "Hur tänka de?" undrar skribenten, och kan inte själv tänka sig några godtagbara anledningar att lämna landet. Att fly det politiska förtrycket är ju föga hjältedigtigt så länge man ännu inte "sett faran i vitögat". – Eller har ungdomarna drabbats av guldtröst? – Vill de undkomma "det vakande faders- och modersogat"? – Eller värderar de sin hembygd så lågt att de inte känner plikten att stanna och förvalta det arv fäderna lämnat?

* * *

Men emigration västeröver behövde inte alltid innebära någon varaktig flykt från hemlandet och från plikten att delta i fädernesbygds förkovran. Ett praktexempel på detta är Karl Malmberg, som 1906 återvänt från en längre Amerikavistelse. Han var redan från tidigare välkänd som bagare och lokal baptistpionjär, men 1910 höjer han på ett avgörande sätt sin profil i offentligheten. Han debuterar i den protokollförda kommunalpolitiken när han 26.9. inväljs i gruppen som skall biträda kommunalnämnden i taxeringsbestyr, men ännu viktigare är ändå hans insatser i fiskerisammanhang. Fisket kom överhuvudtaget att ligga honom särskilt nära om hjärtat både som fritidsintresse och näringsfång, och lika väl som sitt binamn "Bagar-Kalle" (el. *Bagar-Kaal*) kunde han nog ha förtjänat epitetet "Fiskar-Kalle". Han skulle småningom flytta bopållarna från Köpings till det mera havs- och fisknära Grännäset, *Grännäse*, i Åminne, men redan 1910 var han med om att stifta det än i dag verksamma Malax fiskargille. Eftersom han blev föreningens förste ordförande kan man gissa att han också var en av huvudinitiativtagarna till gillet.

År 1910 blev "Bagar-Kalle" Malmberg det nygrundade Malax fiskargilles förste ordförande, och fick tävlingspris för sina strömmingsinläggningar. Lantbruksstyrelsens diplom från 1928 vittnar om att hans gärning i fiskeribranschen blev både långvarig och uppmärksammas. På fotot ovan har han med sin första hustru Johanna (f. Saari) återvänt till hamnen efter ett givande fiskafänge. – Nedan diplommet från 1928, här utan den breda mörka tavelram som omger det. Det stora diplommet finns i Kvarkens båtmuseum. Det har donerats av Ellen och Erik Karlsson i Åminne.

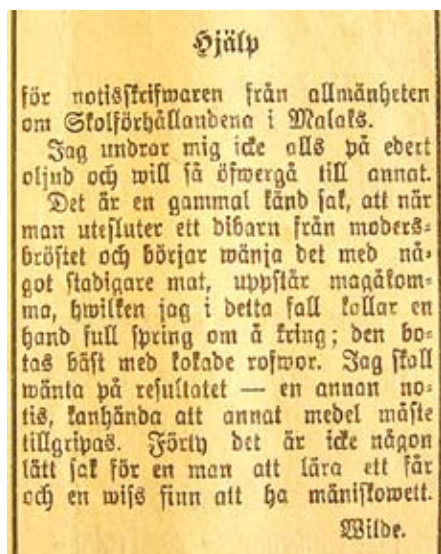
Och verkligt vidsträckt publicitet fick han i oktober som både fiskare och fiskförädlare, när hans välkryddade strömmingsinläggningar vann första pris på fiskeriutställning i Vasa. Det gällde så kallad delikatess-strömming, som under just dessa år var en satsningsprodukt särskilt inom det svenskösterbottniska fisket. Halvdussintals tävlande delade på både andra och tredje platserna, men Malmberg från Malax var ensam förstapristagare, belönad med diplom och pokal. Det var de här tidevarven som Karl syftade på när han i en tidningsintervju i slutet av 1930-talet med vemod mindes hur han en gång "exporterade delikatessill i mängd och massa".

* * *

Halvårets främsta rabalder i Malax avsatte Hen närmare fyra veckors ettrig debatt i Vasabladets "Allmänhetens spalt" under senhösten. Det gällde "skolförhållandena i Malax", för att citera rubriken för den första insändaren, som beskyllde kommunalnämndsordföranden Abraham Stoor för att i onödan ha krånglat till frågor om nya skolors inrättande i Långåminne och Tuvas, och för att ha uppträtt särdeles olämpligt som Havras skolas direktionsordförande. När skolans lärare Johan

Kommunalpolitikern, byggmästaren och lanthandlaren Abraham Stoor's förhållningssätt i skolförhållanden på både kommunal- och byanivå väckte insändardebatt senhösten 1910.

"Edert oljud" och "edert vrövl". Insändarskribenterna i tidningsdebatten om skolförhållanden i Malax hann utbyta många ålskärigheter om varandras texter. Vasabladet publicerade signaturerna Wildes och Svensks inlägg 22.10. respektive 27.10. 1910.

Alfred Stenfors vid ett möte opponerat sig mot ett förslag att överföra några elever till Paxal skola "kom där ord och inga visor till svar", och under minner och åtbörder "som ej för skämt var gjorda" skulle läraren ha hotats med utkastning och beskyllts för att försöka ta sig otillåtna friheter att påverka direktionsbeslut. Det blev som det även i dag ofta brukar bli med insändardebatter, ett långdraget utväxlande av otidigheter som inte ledde till att någon övertygades om något. Det allra sista inlägget går fortfarande i "ännu hafven I icke kunnat framkomma med någon vederläggning"-stil. Det publiceras i tidningen den 8 november, kanske dämpades stridslusten sedan av de annalkande adventstiderna med dithörande frid på jorden-stämningar.

Leif Finnäs

Bli medlem!

Du som känner intresse för vår verksamhet – bli medlem! Du som redan deltagit i vår verksamhet – bli medlem!

Medlemsavgiften är även år 2011 endast 7 euro. För denna fås information om verksamheten via *Vällingklockan* två gånger per år (i juni och december) samt årsbroschyrer m.m. För avgiften fås dessutom – helt gratis! – tidningen *Hembygden* (5 nr/år; normalpris 10 euro/år), som är Finlands Svenska Hembygdsförbunds tidning.

Kontakta vår kassör Britt-Helen Flemming, 06-365 4572, om du vill bli medlem. **Värva dig själv samt två andra personer som nya medlemmar – då får du gratis böcker och vykort till ett värde av 12 euro!**

Välkommen med!

Också i år har vår kunniga trädgårdsmästare Irma Lintulaako med den bästa hjälp av bl.a. Björn Träskbölle sett till att *Orregårdens trädgård* har prunkat av allehanda blomster och färger.

MALAX MUSEIFÖRENING rf

Ta kontakt!

Närmare uppgifter om medlemskap, talkoarbeten, donationer m.m. ger **styrelsemedlemmarna 2010:**

Gustav Smulter (**ordf.**) 322 1961
Karl-Gustaf Dahlsten (**viceordf.**) 365 4371
Vidar Björknäs 365 1297
Britt-Helen Flemming (**kassör**) 365 4572,
Siri Hagback 365 4344
Gunnel Smulter (**sekr.**) 365 4595
Göran Strömfors (**båtmus. sekr.**) 365 1123
Nils Sund 365 4152
Inga Österblad 050 5695639

Gunvor Brokvist (adjungerad) 365 4152
Nina Falk (adjungerad) 050 3003234
Leif Finnäs 050 5252513

Vid museernas öppethållning:

Brinkens museum 365 1913
Kvarkens båtmuseum 365 1933

Internet: <http://museum.malax.fi>

Julkors till Westerhemmet

Museiföreningen har lämpligt till jul överlämnat ett julkors till det nyinvigda Westerhemmet. Korset har klätts av Monika Enholm. Också två almanackor, *Aanacko 2011*, gavs till hemmet från föreningen och Lions Club Malax.

Malax kommun har till invigningen gett ut en skrift, *Miljonären som körde röd moped och hans båda bröder*. Den berättar om bröderna Birger, Gunnar och Vilhelm Wester vars förmögenhet genom Birgers testamente till kommunen möjliggjorde byggandet av Westerhemmet. Boken är skriven av Kerstin Nordman. Ett fåtal exemplar kan ännu köpas vid banker eller på Kommungården för 20 euro.

Nu är det bevisat: Kronoboden eller *Kruunboode* i Malax uppfördes i början av 1750-talet, och de äldsta stockarna är från 1500-talet! Museiföreningen har låtit Stefan Blomqvist dendrokronologiskt datera lånemagasinet, och likaså Henrik Levlins lada i Börängen. Borrproverna togs i augusti i år och den 26 oktober redovisades resultaten i ett epostmeddelande. Nedan Stefans rapport med bilagor som belyser dateringarna, som gjorts som ideellt arbete.

Kronoboden har "rötter" i 1500-talet

Hej Göran, kopia Siri

hösten har rusat iväg och det har tagit litet tid att slutföra analysen av de borrprov jag tog tillsammans med dig i somras.

Bifogar här en preliminär rapport av analysresultaten. Den alldeles utmärkta rapport från provtagningstillfället som du gjorde i somras dokumenterar noggrant var vart och ett av proven togs.

Analysen av proven från Kronoboden uppvisar ett mycket samstämmigt resultat. Åtta av de elva stockarna har en sista årsring som kan dateras till sommaren 1751, medan de resterande tre har årsringar som kan avläsas till 1746, 1750 och 1750. För dessa tre kan det mycket väl hända att de yttersta årsringarna nöts eller helt enkelt skalats bort i något skede. Stockarna varmed Kronoboden uppfördes har alltså fällts någon gång efter tillväxtperioden sommaren 1751 och före sommaren 1752, troligen under vintern 1751/1752.

Har då upptimringen av Kronoboden tagit sin början under sommaren 1752?

I boken om Malax (sid 117) kan vi läsa "... Uppå konungens befallningshavandes trägna påyrkan blev här en besparingsbod uppsatt 1754". Mätresultatet stämmer mycket väl överens med detta, och bekräftar väl texten i boken.

Stockproven uppvisar en god korrelation med den referenskurva jag har byggt upp. T-värdet (som är en speciell typ av korrelation) talar sitt tydliga språk. Man brukar anse att ett värde över fyra ger tillförlitliga resultat, i det här fallet varierar T-värdet mellan 5.41 och 9.04. Mycket god korrelation med andra ord.

Ett par av stockarna har en ansevärd ålder, både stock nr 4 och 11 uppvisar en ålder på 187 år, vilket innebär att den tidigaste avläsbara årsringen härstammar från 1565, bara 5 år efter Gustav Vasas död. Fascinerande! Och åtminstone stock nummer 4 har ytterligare många år på nacken, då den innersta delen av stocken inte omfattas av det prov som togs. Det här betyder ju också att jag nu har en referenskurva som sträcker sig tillbaka till 1565. Långsamt söker sig kurvan allt längre tillbaka i tiden.

Det andra objektet som vi tog prov på i somras var Levlins lada i Börängen. Ladans ålder kan också mycket väl bestämmas. Vi tog prov från 6 stockar, tre stockar daterades till 1781, två till 1782 och en till 1779. Det är en aktningsvärd ålder för en ängslada. Hur många lador från 1700-talet finns det kvar i Malax, männtrö? Också här daterar sig proven fint, med T-värden på mellan 5.65 och 9.13.

Jag har för avsikt att göra en utförligare rapport, med bilder av årsringar och tillväxtkurvor. Men det blir nog i något senare skede.

Hälsningar från höstmörkret i Grankulla, Stefan

Provborrhållningarna numrerades och markerades med vita lappar. Nedan tas borrprov ur en av de äldsta provtagningsskottarna (KrB 11), som är tredje skottet ovanom Kronobodens södra ingång.

Kronobodens utrymmer är sevärda och innehåller många av museiföreningens äldsta föremål. Nedan borrhållning, borrhållning (längst ner) och låda med fack för borrhållning.

Levlins lada finns väster om Vinterbrovägen, mellan kyrkbyn och Vinterbro. Nedan tas borrprov nr 5, två stockar ovanom borrhållning 4, i ladans. Båda stockarna hade i analysen 1692 som första och 1782 som sista årsring.

Bilder: Göran Strömfors

Dendrokronologisk datering

Kronoboden i Malax. Provtagning 10 augusti 2010.

Levlins lada i Börängen, Malax. Provtagning 10 augusti 2010.

Nycklarna till Kronoboden

	Nr	Identitet	Första år	Sista år	Korrelation	T-värde
Kronoboden	118	KrB1	1614	1751	0.72	7.71
Kronoboden	119	KrB2	1627	1751	0.55	4.81
Kronoboden	120	KrB3	1574	1746	0.51	7.13
Kronoboden	121	KrB4	1565	1751	0.60	9.04
Kronoboden	122	KrB5	1617	1750	0.62	8.77
Kronoboden	123	KrB6	1681	1751	0.76	6.22
Kronoboden	124	KrB7	1648	1750	0.58	6.73
Kronoboden	125	KrB8	1657	1751	0.49	5.41
Kronoboden	126	KrB9	1581	1751	0.50	7.12
Kronoboden	127	KrB10	1659	1751	0.60	7.20
Kronoboden	128	KrB11	1565	1751	0.57	8.52
Levlins lada	129	Lev1	1677	1781	0.70	5.59
Levlins lada	130	Lev2	1689	1781	0.69	9.13
Levlins lada	131	Lev3	1704	1781	0.61	5.77
Levlins lada	132	Lev4	1692	1782	0.65	5.65
Levlins lada	133	Lev5	1692	1782	0.64	5.16
Levlins lada	134	Lev6	1688	1779	0.60	7.07

Kommentarer angående yttersta årsringen:

KrB1. Inga spår av årsring utanför
 KrB2. Inga spår av årsring utanför
 KrB3. Ytan svårt medtagen, kan ha funnits fler årsringar utanför
 KrB4. Inga spår av årsring utanför
 KrB5. Inga spår av årsring utanför, sista årsringen verkar avbruten mitt i tillväxten
 KrB6. Inga spår av årsring utanför
 KrB7. Tydliga rester av årsring utanför sista uppmätta
 KrB8. Verkar att vara sist årsringen, bark utanför
 KrB9. Inga spår av årsring utanför
 KrB10. Inga spår av årsring utanför
 KrB11. Inga spår av årsring utanför. Stocken varifrån prov KrB11 togs var mycket nött på insidan och verkade som om den kunde ha varit placerad någon annanstans i något skede. Varifrån denna nötta yta härrör sig är svårt att säga. Stocken daterades liksom de flesta andra till 1751.

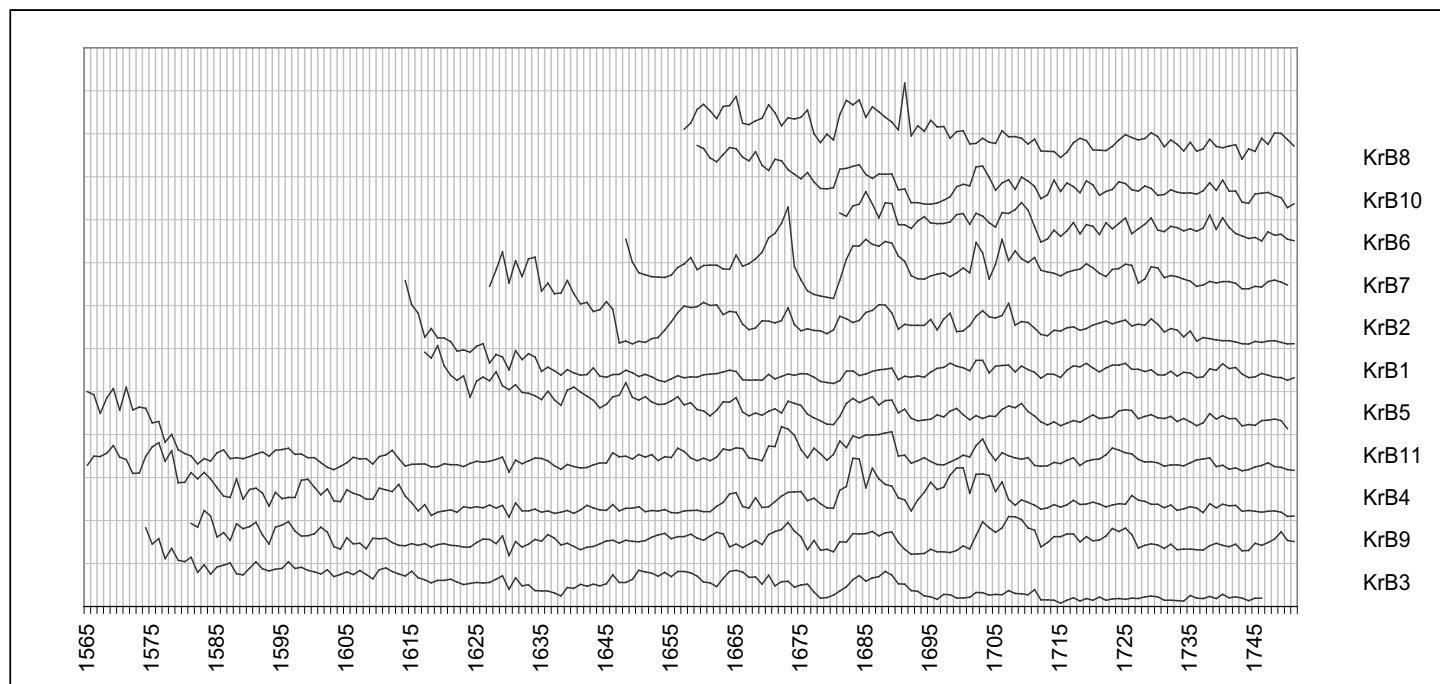
Lev1. Inga spår av årsring utanför
 Lev2. Rester utanför kan vara bark, eller också rester av en årsring
 Lev3. Spår av ytterligare en årsring utanför den sista uppmätta årsringen
 Lev4. Inga spår av årsring utanför
 Lev5. Inga spår av årsring utanför
 Lev6. Inga spår av årsring utanför

Stefan Blomqvist

k.stefan.blomqvist@gmail.com

En delbild av KrB11. Stockens årsringar är kraftigt förstörade.

Tillväxtkurvor för de enskilda stockarna från Kronoboden. Avståndet mellan de vågräta linjerna i diagrammet motsvarar en årstillväxt på 1,25 mm. Som exempel ser vi att årsringstillväxten för KrB1 under 1614 motsvarar ca 2,5 sådana avstånd eller ca $2,5 \cdot 1,25 = 3,125$ mm (årsringsbredden uppmättes till 3,23 mm). – Tillväxtkurvor har även uppgjorts för de enskilda stockarna från Levlins lada.

Elna Kronman, 104 år
Vi gratulerar!

4H-festen

Den här tallen är för många starkt förknippad med **Betel-huset** i Klockarbacken. Nu är den borta, men förevigad på bild. Den fälldes i höst då den ansågs bli en trafikfara. Minnestallarna vid Stobroo i Köpings är borta sedan bron nu förnyats (invigts 30 nov. i år). Också minnestallarna där är fotograferade. Ett vykort över bron och tallarna har getts ut.

Sven-Erik Sundbäck och Lars-Erik Hallbäck
lyfter takplåtar vid prästladan.

Myrstack invigd stigen.

Den vackra
Fäbodstigen
i **Molapne** fick en
översyn under
sommaren.
Planer finns
att utveckla
stigen och
presentationen
av det rika fäbod-
väsendet i Malax

Några bilder från sommarverksamheten vid

Brinkens museum

Museiföreningen fick ett celeberrt besök då kommunens äldsta person, **Elna Kronman**, 104 år ung, besökte museet i juli. Elna uppvaktades med en blomsterbukett från museets trädgård och fotograferades av museiföreningens ordförande i *Malm-Kaalas lillstuga*, som hon och Doris Jonsson done-rade till museet 1997. – Brinkens museum används alltmer för **olika evenemang**: bl.a. höll Medborgarinstitutet en kurs den 12 juni och Malax-Petalax-Bergö 4H sin 80-årsjubileumsfest den 10 augusti. I bildens mitt (t.v.) ses museiföreningens sekreterare **Gunnel Smulter** och i huvudkläde **Maggan Lindholm**, som digitaliserat/fotograferat en del av Brinkens samlingar i sommar. – En utställning om **Malaxmöbler och snickartraditionen** ska nästa sommar presenteras och 2012 hoppas föreningen kunna publicera en bok i ämnet. Bilden ovan visar ett **spegelskåp** som snickaren **Johannes Emil Ahlskog** (f. 1898) byggt i Bränno ca 1920. Helena Aspegren äger skåpet. Möbler i miniatyr är ett inslag i årets **leksakerutställning**, som även visas 2011. – På **Europas byggnadsarvsdag** 12 september presenterades Malax prästgård (se tidn. *Hembygden* 4/2010). **John Forsberg** (t.h.), 93 år, berättade då egna barndomsminnen från prästgården där hans far skötte dess jordbruk 1922–1930. – Att **tak är viktiga** framgår av den tragiskt vackra bilden längst ner t.h. som Bror Antus fotograferat i Malax år 2007. Museiföreningen har i sommar **förnyat taken** på *Bondens år-ladorna* (prästladan och sjudarladan) samt sommar-fähuset (se *Aanacko* 2011). Ladorna har fått svart plåt (tid. pärtor), fähuset traditionellt råghalmstak.

Årets Finland-temabok för Europas byggnadsarv *Min kulturmiljö - Bebyggt landskap* kan nedladdas på Internet i pdf-format på adressen:
http://www.rakennusperinto.fi/muuta_sisaltoa/erp/sv_SE/DEB2010/_files/83148715407644756/default/DEB2010%20temapublikation.pdf

Båtparad sommaren 2010

Sävbåten anländer. 26 augusti.
Monica och Jerker Johnson i vita jackor.

I racerbåten har en Johnson RX 16 - utombordsmotor använts enligt registreringsbevis 1981.

Till Hietalas snöskoter, här uppladdad för transport över isen till båtmuseet, hör även en sittdel som redan finns i museet. Skotern kommer att ställas ut i båtmuseet nästa år.

Bilden ovan är en **snöskoter**, som Sulo Hietala byggt i Vasa ca 1970. **Katrine och Jan-Erik Helenelund** fann den på sin nyinköpta skärgårdstomt i Malax. Fin idérikedom fanns i trakten innan de fabriksgjorda snöskoterna slog igenom!

Jap-motor med sol och sommar!

Wickström-motor med krigshistoria!

HÄLSNINGAR FRÅN BOLIVIA OCH KVARKENS BÅTMUSEUM!

Sävbåten är byggd 2008 i Bolivia vid Titicaca-sjön nära 4000 m över havet av **Demetrio Limachi**. Donerad av **Monica och Jerker Johnson**, Vasa, i augusti 2010 till Kvarkens båtmuseum.

Båten här på torkning i Procons varma utrymmen efter sommaranvändning i det våta.

Demetrio Limachi byggde även den världsberömda Ra II-flotten åt Thor Heyerdahl 1971 (!).

... och vid **Kvarkens båtmuseum**

Under sommaren har båtmuseet fått hela fem båtar som donation. Förutom **sävbåten** (text ovan) har **Ulf Pensar** i Vasa donerat två båtar: en **knärr** från Kantlax och en **ryssjebåt** från Molpe (byggd på Bergö), samt **Gunnar Olén**, Singsby, en **motorbåt**. Båtarna kunde ses på gräsplanen under sommaren (bilden överst). I oktober donerade **Håkan Hyöty**, Solf, en **Swiss-racerbåt** för fritidsbruk, ett hemmabygge av bröderna Ingmar och Karl-Erik Hagstrand i Malax ca 1960 enligt ritningar i tidningen *Populär Mekanik*. Byggt i vattenfast faner, och senare glasfiberbelagd vid Jarla Plast i Malax, fyller den fint en "lucka" i museets båtbestånd.

Även **båtmotorer** har erhållits, bl.a. två inombordare och en utombordare av **Erik Björkqvist**, Molpe (Erik i mitten på flakbilden). Våra resor norröver med Lars-Erik Hallbäcks stora skåpbil har fört **Valfrid Backs** (Kantlax) Wickström-motor, **Solvej Fågelbärj-Hannulas** (Hirvlax) lilla Jap-motor och **Pelle Lillkvists** (Jakobstads Motormuseum) gengasaggregat för en båt till vårt museum. Föremålen har ett värde i sig, och några av dem har en historia som belyser tiden under och efter kriget på 40-talet. – Bilden längst ner är från en utställning i YM-biblioteket som **Bror Antus** sammanställt.

Vad annat än jagat båtar och motorer har vi gjort?
Jo, bl.a. byggt två utegolv / utställningsutrymmen!

Andra golvet är klart och talkojobbarna är nöjda: fr.v. Edvin Herrgård, Alef Holmlund, Henrik Herrgård, Unto Risberg, Evert Strömfors, Klas Våglund och talkochefen Vidar Björknäs. Dansk konkurrens med folkparken nästa sommar?

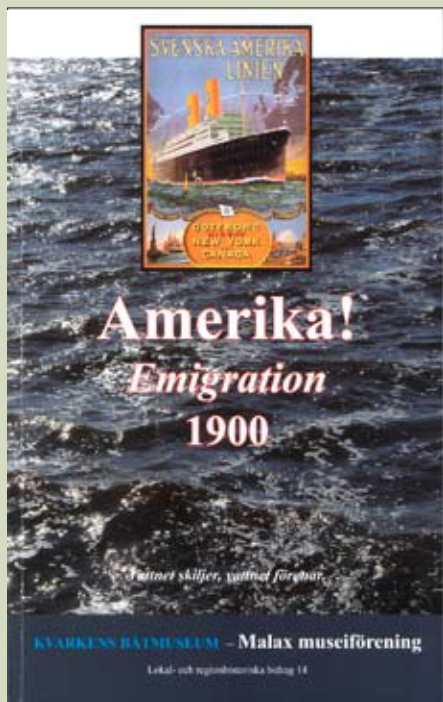
19.08.2010

Gengasaggregat i bristtider!!

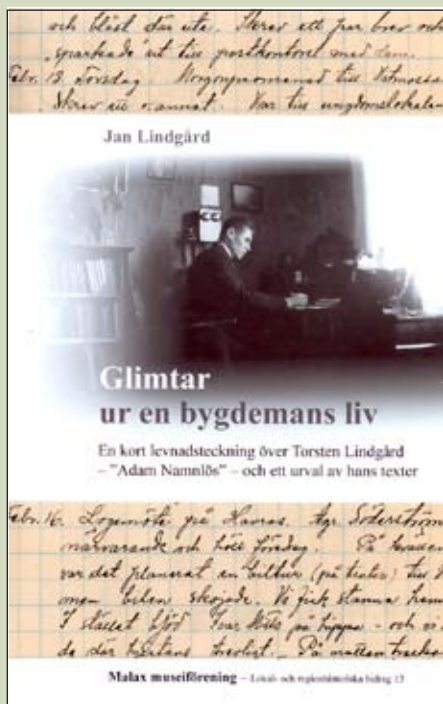

Julkalppstips

Amerika! – Emigration 1900

Stort format (280x176 mm), 52 sidor i färg, pris 10 euro. Gåva till emigranter och andra!

Glimtar ur en bygdemans liv

En kort levnadsteckning över Torsten Lindgård – "Adam Namnlös" – och ett urval av hans texter

Boken (250 x 156 mm), 280 sidor rikt illustrerad, även med färgbilder. Pris 20 euro.

Vår "bestseller" **Aanacko 2011** som vi gör i samarbete med Lions Club Malax har utkommit! *Aanacko* (A5/A4-format) kan köpas för 6 euro i ortens banker och affärer.

Tidigare utgivna böcker och julkort även till salu!

– kontakta Karl-Gustaf Dahlsten, 06-3654371 (Nämndesbackvägen 114, 66140 Övermalax):

julkort och vykort 0,50 euro /st
Kust- och älvfiske 10 euro
Bilder från det förflutna 10 euro
Malax 1914 5 euro
Malaxbygden (med 2 kartor) 30 e
Minnen från Malax 5 euro
Lät solä skin, lät sånna blås 15 e
Fattiggården i Malax 8 euro
Som det grymmaste krig 5 euro
En livsvägs krok 5 euro
Storsjön 5 euro
Öjna 8 euro
Daniel Kiöping-släktverket
 Maria-delen 40 euro, övriga delar till specialpris!

4 nya kort ! (10x15 cm)

Julkort med **God helg!** -hälsning på baksidan.

Kort över **åbron** som rivits 2010 i Köpings. De minnesvärda tallarna (se Vällinglockan 1/2010) syns på bilden. Bilden tagen i april 2010. På baksidan information om bron och en bild hur den såg ut för ca 100 år sedan.

Emigrantfartyget **Drottningholm**. Kort av Henrik Wiklunds målning (ägs av museiföreningen) i båtmuseet, där original och ca 50 andra fartygsmålningar kan beses. Information om fartyget på baksidan.

Långfors kvarn, nu som vykort. Museiföreningen fick kvarnen som donation 2007 och har nu rustat upp den utvändigt. Bilden är tagen i november 2010. Kvarninformation på baksidan.

Alla böcker och kort fås genom Karl-Gustaf Dahlsten, tel. 06-3654371. Vissa av senare utkomna böcker kan även fås i bankerna i Malax. Aanacko finns i ortens banker och butiker.